

**MAG. SLAVKO BRINOVEC –
ŠESTDESETLETNIK**
Milan Natek

Leto obsorej mineva od »okroglega« življenjskega jubileja svetnika in mag. Slavka Brinovca, enega izmed najvidnejših in najizrazitejših predstavnikov današnje »šolske geografije« na Slovenskem, snovatelja, sooblikovalca in uresničevalca novih metodičnih in didaktičnih izhodišč pri pouku geografije, pisca številnih strokovnih in didaktičnih prispevkov s področja izobraževanja in šolske geografije, avtorja in soavtorja mnogih osnovnošolskih in srednješolskih učbenikov geografije in delovnih zvezkov, pobudnika in snovalca ter avtorja najraznovrstnejših geografskih didaktičnih pripomočkov in kompletov, dolgoletnega urednika Geografskega obzornika in nekaterih drugih geografskih publikacij, pogodbenega univerzitetnega učitelja didaktike geografije, zavzetelega, predanega in prodornega delavca v geografskem stanovskem društvu ter v športnih, zlasti v plavalnih društvih, v zadnjem času pa tudi pomembnega in poslovno uspešnega založnika najraznovrstnejših geografskih didaktičnih pripomočkov, priročnikov in ponazoril.

Slavko Brinovec se je rodil 25. 4. 1936 v Kranju, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Leta 1955 je maturiral in nadaljeval študij geografije na ljubljanski univerzi. Diplomiral je leta 1961. Dvajset let kasneje, leta 1981, je na osnovi predloženega dela in uspešnega zagovora naloge »Avdiovizualna sredstva pri pouku geografije s posebnim ozirom na grafoskop«, Kranj, 1980, 219 strani, kot prvi Slovenec pridobil akademski naslov magister s področja didaktike geografije.

Po diplomi se je najprej zaposlil na osnovni šoli v Goričah, leta 1963 pa je prišel na osnovno šolo France Prešeren v Kranju. Leta 1971 je šel na kranjsko gimnazijo, kjer je od leta 1980 tudi pomočnik ravnatelja. Med letoma 1973 in 1976 je kot zunanji sodelavec poučeval metodiko geografskega pouka na Pedagoški akademiji v Ljubljani, med letoma 1980 in 1988 pa je vodil metodiko in didaktiko geografije II na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani.

Jubilantovo strokovno in organizacijsko delo je tesno povezano z razvojem didaktike pouka geografije na Slovenskem. Kmalu po diplomi ga je namreč prof. T. Oblak vključil v delo šolske sekcije Geograf-

skega društva Slovenije, kjer je mladi Brinovec dejavno posegel na področje sooblikovanja programa geografskih učil in se zavzemal za uvajanje sodobnejših metod pri pouku zemljepisa, za vsebinsko bogatitev zemljepisnih učilnic in kabinetov. Vseskozi si je prizadeval za aktivno rabo diafilmov pri pouku geografije, kakor tudi za najrazličnejše oblike skupinskega pouka, ki so motivirale učence tako v šoli kot tudi pri njihovem samostojnem delu v geografskih krožkih. Vsa njegova prizadevanja so bila usmerjena v poperitve in posodobitev opremljenosti geografskih učilnic in kabinetov, s čimer je utemeljeval tiste materialne osnove, ki so nujna podlaga za dvig kakovosti geografskega izobraževanja.

S prihodom na kranjsko gimnazijo je začel razvijati možnosti in oblike rabe grafoskopa pri pouku geografije. Vzporedno s tem je začel izdelovati prosojnice, ki so kot učno sredstvo nemalo prispevale k nazornosti in vsebinski obogatitvi geografskega pouka. Zasnoval in izdelal je več kot sto tematsko zaočrenih in vsebinsko med seboj povezanih prosojnic, ki obravnavajo in prikazujejo najrazličnejša področja geografije in s svojo vsebino zajemajo ozemlje Slovenije, Jugoslavije, Evrope in drugih celin ali Zemljo kot celoto. Njegova zasluga je tudi ta, da je sproti spremljal razvoj učil, elektronsko tehnologijo in v njej odkrival najprimernejše oblike za posodobitev zemljepisa v šolah na različnih stopnjah izobraževanja. Vse to je prispevalo k smotrni in danes skoraj že nepogrešljivi potrebi uporabe televizije, videorekorderja, videokamere in računalnika pri pouku geografije.

Jubilantova bibliografija obsega blizu 250 bibliotekarskih enot. S svojimi raziskovalnimi in strokovnimi prispevki, večina od njih je bila objavljena v Geografskem obzorniku med letoma 1977 in 1991, se ga na različna področja modernizacije pouka geografije in oblikovanja didaktike geografije. Je pisec ali soavtor več kot petdesetih zemljepisnih učbenikov in spremljajočih delovnih zvezkov za osnovne in srednje šole. Njegovi prispevki so objavljeni tudi v zbornikih kongresov jugoslovanskih geografov, zborovanj slovenskih geografov, v zbornikih posvetovanj in seminarjev šolskih geografov pa v reviji Geografija v šoli, v Zborniku kranjske gimnazije itd.

V začetku osemdesetih let dejavno vključil v skupino, ki je prevetrila dotedanje programe šolske geografije ter zasnovala in utemeljila nove. Plod tega sodelovanja se kaže v številnih novih učbenikih, delovnih zvezkih, priročnikih, metodičnih oziroma didak-

tičnih napotkih, pa v Metodinih navodilih za geografsko proučevanje domače pokrajine z ustreznim delovnim zvezkom (Domača pokrajina, Ljubljana, 1989). S šolsko reformo so bili uvedeni tudi »naravoslovni dnevi«. Tudi Slavko Brinovec je sodeloval pri pripravi ustreznih programov za »naravoslovne dneve« in zanje napisal več priročnikov in navodil (na primer Proučevanje tekočih voda, 39 strani; Varstvo okolja – zrak, 50 strani; Onesnaženost reke v naselju, 42 strani; Izkoriščanje voda, 37 strani; Divja odlagališča odpadkov, 41 strani; vse je leta 1991 izdala njegova Terra, d. o. o, Kranj).

Jubilantovo delo posega še na druga strokovna področja geografije. Pri tem ne smemo prezreti njegovih prizadevanj na področju kartografije. Pripravil je Atlas Slovenije za šolo in dom (MK, Ljubljana, 1994) in 22 stenskih kart, ki zajemajo in prikazujejo slovenske regije, pokrajine in njihova območja (1995).

Posebne zasluge si je pridobil za urejanje Geografskega obzornika med letoma 1982 in 1991. Dejaven je bil tudi v okviru Geografskega društva Slovenije: dve mandatni dobi je bil podpredsednik društva in vodja njegove šolske sekcije. Predsedoval je Gorenjskemu geografskemu društvu in odboru za pripravo 12. zborovanja slovenskih geografov v Kranju in na Bledu. Na 13. kongresu jugoslovanskih geografov je bil v Prištini leta 1989 izvoljen za predsednika Komisije za vzgojo in izobraževanje in v njenem imenu je pripravil sedmi jugoslovanski didaktični seminar pod naslovom »Aktualizacija pouka geografije«. Uredil je tudi zbornik 12. zborovanja slovenskih geografov (Gorenjska, 1981) in knjigo Modernizacija pouka geografije (Ljubljana, 1980).

Predstavitev našega jubilaranta ne bi bila celostna, če bi prezrli njegove dejavnosti na področju športa. Več kot 45 let je bil dejaven v Plavalnem klubu Triglav. Več let je uspešno vodil kranjsko žensko košarkarsko ekipo. Med drugim je bil tudi predsednik Skupščine telesno-kulturne skupnosti Kranj in aktiven v delovnih telesih Telesno-kulturne skupnosti Slovenije itd.

Za svoje vsestransko delo na različnih področjih je prejel številna priznanja. Leta 1982 ga je dobil od Geografskega društva Slovenije, pa od Plavalne zveze Jugoslavije (1971) in Slovenije (1976), zlati znak ZTKJ (1989), srebrni znak OF (1990), diploma Zavoda SRS za šolstvo (1988), pa priznanja kranjskih športnih društev. Dobil je tudi Bloudkovo nagrado (1992) in državno nagrado za področje izobraževanja (1993). Kot prvi med slovenskimi geografi

je dobil zaslužni naziv svetnik, ki ga podeljuje Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Spoštovanemu in cenjenemu kolegu želimo še mnogo zdravih in delovno plodnih let. Da bi s svojim neumornim, iskateljskim in inovativnim delom še naprej bogatil slovensko didaktiko geografije in prispeval k uveljavitvi in utrditvi geografije kot temeljnega izobraževalnega predmeta!

POUČEVANJE NEJEZIKOVNIH PREDMETOV V TUJEM JEZIKU Vesna Krajnc

Sem absolventka Pedagoške fakultete v Mariboru, kjer študiram angleški jezik in geografijo. Z veseljem sem se odzvala povabilu strokovne sodelavke, gospe dr. Branke Čagran, da sodelujem v projektu »Poučevanje nejezikovnih predmetov v tujem jeziku«. Navedeni projekt izvajam na Osnovni šoli Bojan Ilich v Mariboru, ki jo je za sodelovanje pridobila Območna enota Zavoda Republike Slovenije za šolstvo v Mariboru. Za sodelovanje v projektu se je šola odločila predvsem zato, da bodo učenci znanje angleškega jezika poglobljali tudi pri predmetu »Spoznavanje družbe«.

Zdaj poteka prva faza projekta. Projekt se bo vse do konca 8. razreda nadaljeval z eksperimentalno skupino triindvajsetih, iz petih razredov te osnovne šole izbranih učencev. Izbor je bil na podlagi »setting« modela storilnostne učne diferenciacije opravljen v drugi polovici šolskega leta 1995/96. Pouk spoznavanja družbe imajo v angleškem jeziku in s tem so dve uri tedensko izločeni iz matičnega oddelka. Pri izboru eksperimentalne skupine so bili upoštevani naslednji kriteriji:

- otrokovo zanimanje za učenje spoznavanja družbe v angleškem jeziku,
- privolitev staršev za vključitev otroka v eksperimentalno skupino,
- učna uspešnost v 4. razredu,
- učna motivacija, učne navade,
- splošne intelektualne sposobnosti in
- rezultati individualnih svetovalnih razgovorov z učencem, njegovimi starši in razrednikom.

V Evropi je vse bolj aktualna uresničitev ideje o združenju Evropski. Z uspešnim delovanjem Evropske zveze se bodo Evropejci povezovali tako v poklicnem kot v zasebnem življenju. Za uresničitev tega cilja potrebujemo skupen jezik, ki nam bo orodje za spora-